

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa "K." Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. T. i A. T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 września 2016 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 lutego 2016 r., sygn. akt V ACa (...),

1) oddala zażalenie;

2) przyznaje adwokatowi P. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwany w postępowaniu zażaleniowym kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 16 lutego 2016 r. w sprawie z powództwa „K.” Spółki Akcyjnej w W. przeciwko M. T. i A. T. o zapłatę odrzucił zażalenie pozwanych na postanowienie tego Sądu o odrzuceniu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Sąd Apelacyjny wskazał, że pozwany M. T. – wbrew postanowieniu art. 87¹ § 1 k.p.c. przewidującemu obowiązkowe zastępstwo stron przez adwokatów i radców prawnych w postępowaniu przed Sądem Najwyższym - wniósł zażalenie osobiście. Zażalenie wniesione przez osoby pozbawione zdolności postulacyjnej, a więc pozbawione możliwości skutecznego podejmowania czynności procesowych w postępowaniu zażaleniowym jest nieskuteczne i niedopuszczalne. Podlega ono odrzuceniu, jako dotknięte brakiem nieusuwalnym. Ponadto Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, iż pozwani zostali pouczeni o sposobie i terminie wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego, w tym o przymusie adwokacko -radcowskim.

Pozwani M. T. i A. T. wnieśli zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...). Zaskarżonemu postanowieniu zarzucili naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż pozwani zostali prawidłowo pouczeni o sposobie wniesienia zażalenia, w szczególności o treści art. 87¹ § 1 k.p.c. Na tej podstawie wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym podejmowanych przed sądem niższej instancji. Przymus adwokacko-radcowski obejmuje wszystkie postępowania toczące się przed Sądem Najwyższym i wszystkie czynności procesowe związane z tymi postępowaniami. Przymus adwokacko – radcowski ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony mogą występować w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym tylko reprezentowane przez adwokata lub radcę prawnego (z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w art. 87¹ § 2 i 3 k.p.c.). Zatem istota tego przymusu polega na pozbawieniu strony w postępowaniu przed Sądem

Najwyższym zdolności postulacyjnej. W przypadku środków odwoławczych i środków zaskarżenia niezachowania przymusu adwokacko - radcowskiego skutkuje odrzuceniem środka.

Wobec powyższego, zażalenie sporządzone osobiście przez pozwanego pozbawionego zdolności postulacyjnej, jako dotknięte brakiem nieusuwalnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych, podlegało odrzuceniu *a limine* (art. 370 w zw. z art. 130 § 5, 397 § 2, 391 § 2 k.p.c. - por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 kwietnia 2012 r., I CZ 37/12, niepubl.; z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 18/12, niepubl.; z dnia 7 grudnia 2012 r., II CZ 139/12, niepubl.; z dnia 6 lutego 2013 r., V CZ 88/12, niepubl.; z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 70/13, niepubl.; z dnia 6 marca 2015 r., III CZ 9/15, niepubl.; z dnia 13 maja 2015 r., III CZ 21/15, niepubl.).

Sąd Najwyższy w postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na odrzucenie zażalenia sporządzonego bez zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego ocenia wyłącznie, czy doszło do naruszenia art. 87¹ § 1 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2013 r., V CZ 55/13, niepubl.). Poza tą oceną pozostają przyczyny, z powodu których strona przepis ten miała naruszyć. W przedmiotowej sprawie dotyczy to między innymi oceny pisma z dnia 22 stycznia 2016 r. (na karcie nr 204 akt), adresowanego do pozwanego M.T., zawierającego odpowiednie pouczenie odnośnie przymusu adwokacko - radcowskiego oraz potwierdzenia odbioru przez adresata pisma (k. 209 akt).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym z urzędu Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji pkt 2, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c., 391 § 1 k.p.c. oraz § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 616).